

NAG Vårdhygien

2022-10-21

Ann Tammelin

Hygienläkare, Vårdhygien Stockholm
Ordförande NAG Vårdhygien

kunskapsstyrningvard.se

Kunskapsstyrning hälso- och sjukvård

[Kunskapsstöd](#)[Uppföljning och analys](#)[Verksamhetsutveckling](#)[Programområden och samverkansgrupper](#)[Om kunskapsstyrning](#)

Kunskapsbaserad och jämlik vård

Målet med kunskapsstyrning är en mer kunskapsbaserad, jämlik och resurseffektiv vård av hög kvalitet.

**Nationellt system
för kunskapsstyrning
Hälso- och sjukvård**

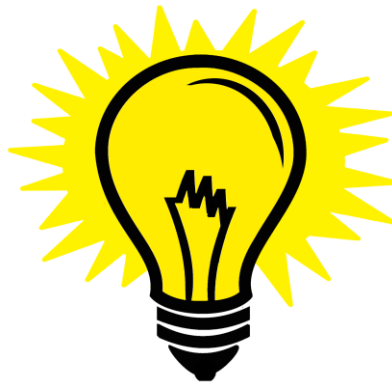
SVERIGES REGIONER I SAMVERKAN

Kunskapsstyrningen - **möjligheter**

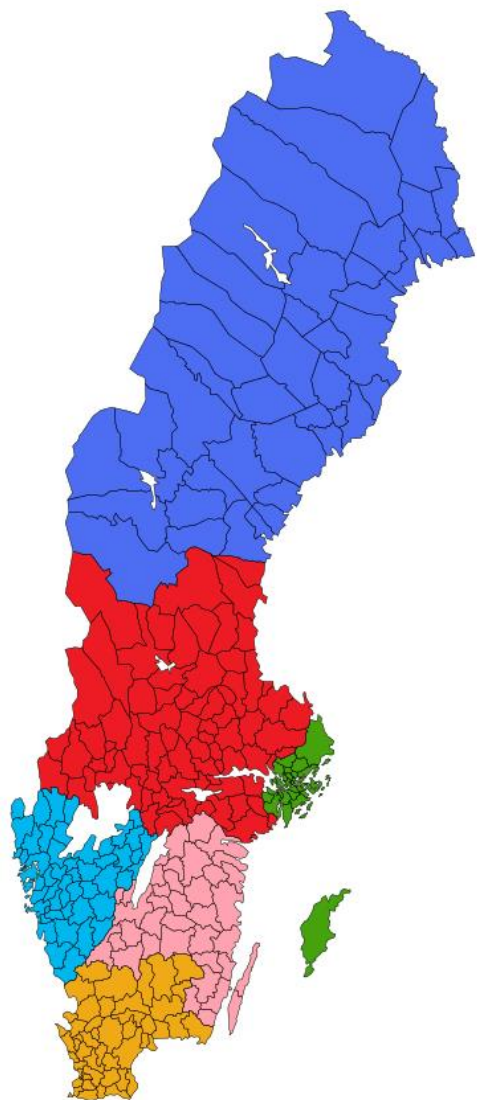
- Se kunskapsstyrning som kunskapsspridning/kunskapsdelning för att uppnå syftet

Kunskapsbaserad och jämlik vård

Målet med kunskapsstyrning är en mer kunskapsbaserad, jämlik och resurseffektiv vård av hög kvalitet.

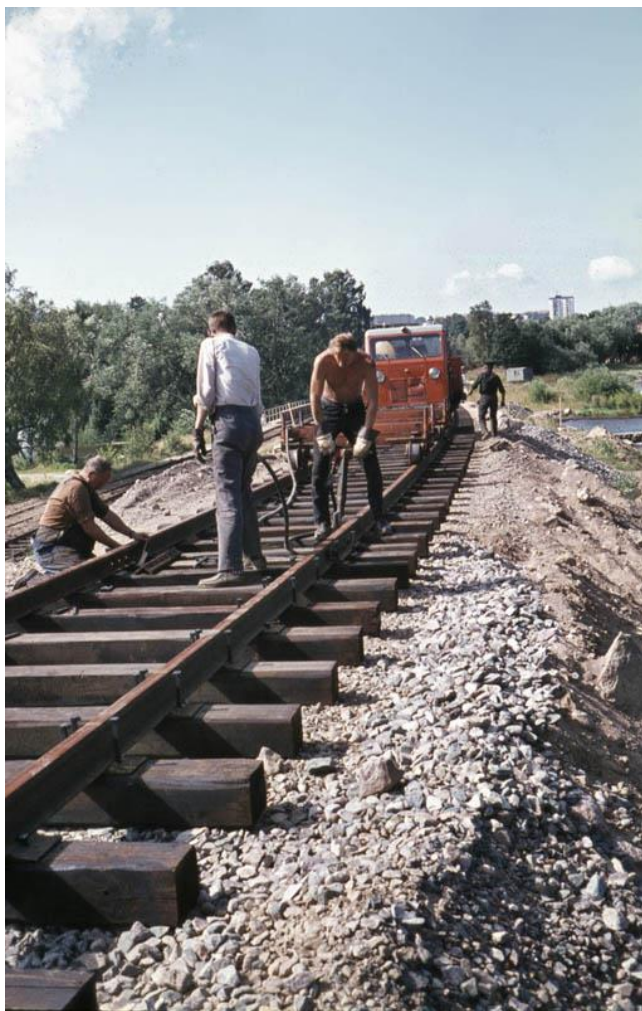
Samarbete över regiongränser – kunskap tas tillvara, delas och kan spridas

- Regionerna kan inte bortse från nationella kunskapsstöd och vägledningar framtagna inom Kunskapsstyrningen
- Ska spridas och implementeras regionalt

Kunskapsstyrningen - svårigheter

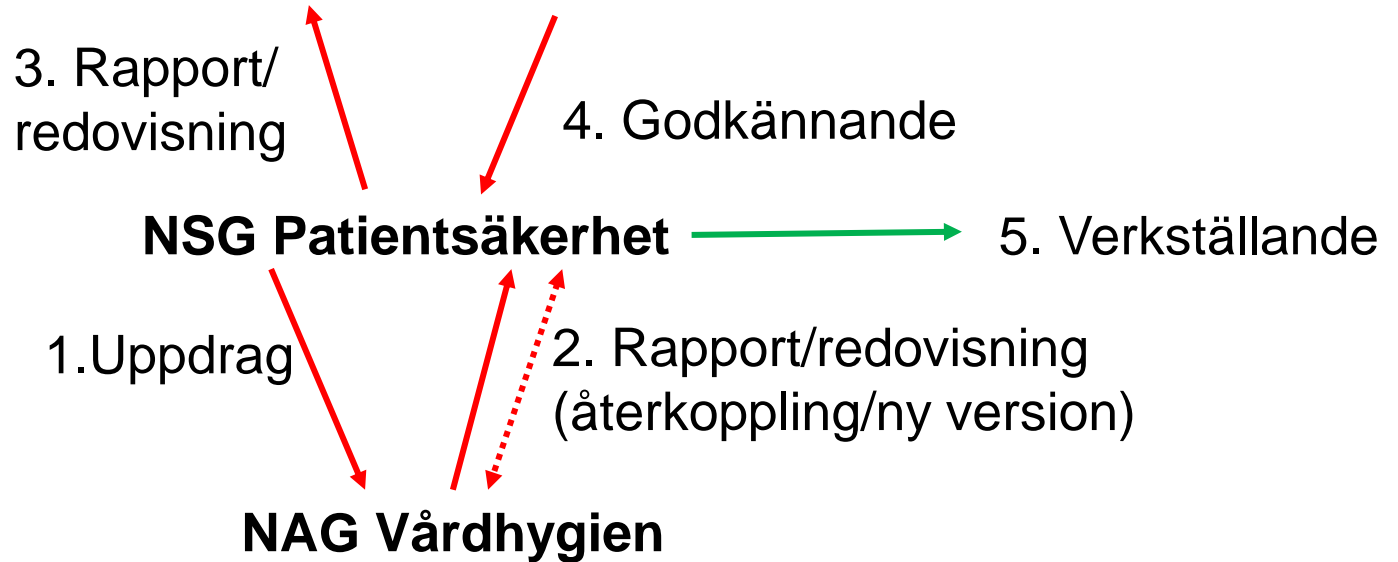
Spåren har lagts samtidigt
som vi skickades ut på banan

Man vet inte hur vägledande
dokument och kunskapsstöd
som inte är diagnosrelaterade
ska hanteras

Arbetsprocessen är långsam

(Kunskapsstyrningens Styrgrupp)

Kunskapsstyrningens Beredningsgrupp

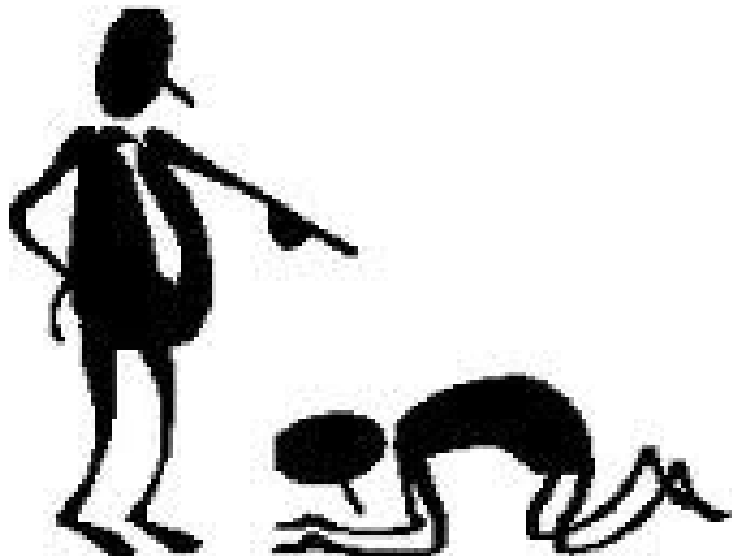
Regionernas beslut i korthet

- Avsätta resurser regionalt
 - experter i nationella programområden (NPO), nationella arbetsgrupper (NAG) och nationella samverkansgrupper (NSG)

Men, regionernas (= regiondirektörer o/e hälso- och sjukvårdsdirektörer) beslut har inte förankrats med cheferna för de vårdhygieniska enheterna

**Kunskapsstyrningen upplevs som
arbetsgivarens sätt att ge utarbetade
medarbetare ytterligare arbetsuppgifter**

Förändrad organisation

Programområden och samverkansgrupper	
Nationella programområden	+
Nationella samverkansgrupper	-
NSG data och analys	
NSG forskning och life science	
NSG läkemedel och medicinteknik	+
NSG metoder för kunskapsstöd	+
NSG patientsäkerhet	+
NSG strukturerad vårdinformation	+
NSG stöd för utveckling och ledarskap	
Nationell arbetsgrupp vårdhygien	

- Vi har lyfts uppåt i organisationen
- Vi ligger inte längre under NSG patientsäkerhet

Nationell arbetsgrupp vårdhygien

Nationell arbetsgrupp (NAG) vårdhygien är en fristående arbetsgrupp som inte tillhör ett programområde eller samverkansgrupp. Den arbetar för att varje person vid varje kontakt med vård och omsorg ska möta en verksamhet med en god hygienisk standard, där risker för smittspridning och vårdrelaterade infektioner har minimerats.

NAG vårdhygien låg tidigare under nationell samverkansgrupp patientsäkerhet. Den arbetar för närvarande direkt på uppdrag av beredningsgruppen till styrgruppen för nationellt system för kunskapsstyrning hälso- och sjukvård (SKS).

Ledamöter i NAG Vårdhygien

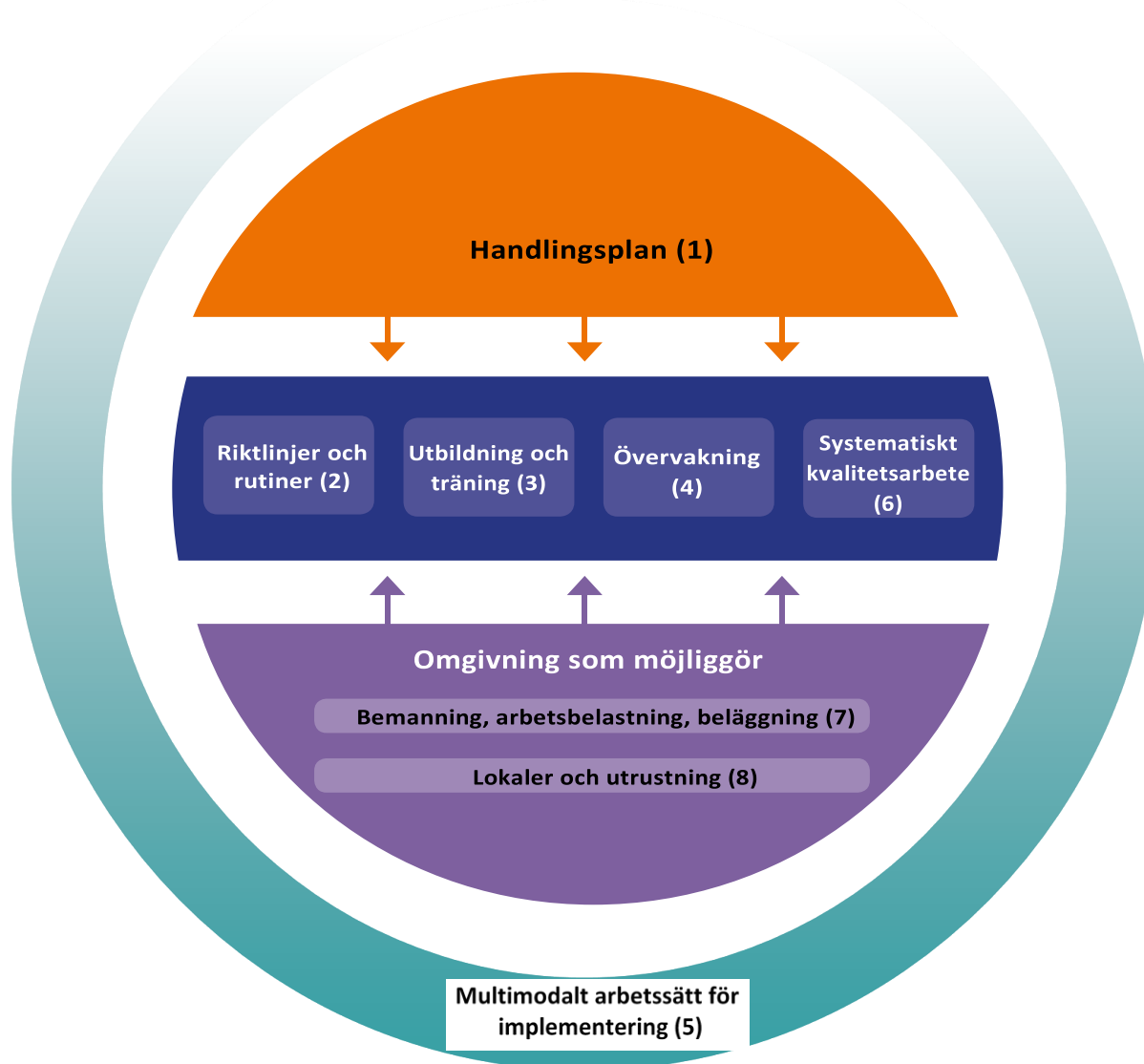
Gruppen idag:

- **Ann Tammelin**, Hygienläkare Stockholm (SHLF) Gruppens ordförande
- **Anna Gröneberg**, MAS Kungsbacka (Västra sjukvårdsregionen)
- **Birgitta Lytsy**, Hygienläkare Uppsala (Sjukvårdsregion Mellansverige)
- **Caroline Johansson**, Hygiensjuksköterska Västervik (Sydöstra sjukvårdsregionen)
- **Charlotta Karlsson**, Hygienläkare Växjö (Södra sjukvårdsregionen)
- **Mia Näslund Anda**, Hygiensjuksköterska och samordnare Vårdhygien Norrbotten (Norra sjukvårdsregionen)
- **Signar Mäkitalo**, Smittskyddsläkare Sörmland (Sjukvårdsregion Mellansverige)
- **Susanne Wiklund**, Hygiensjuksköterska Stockholm (Stockholm/Gotlandssjukvårdsregion)

Vägledning för vårdhygieniskt arbete

- Målgrupp: Regional och kommunal hälso- och sjukvård, och i vissa delar kommunal omsorg
- Åtgärder inom 8 områden riktade till fyra nivåer
 - *Makronivå*
 - Huvudman, det vill säga den politiska nämnd som styr över hälso- och sjukvård, tandvård och omsorg i regionen eller kommunen och nämndens tillhörande förvaltning
 - *Mesonivå*
 - Vårdgivare, samt i vissa delar den som bedriver socialtjänst eller verksamhet enligt LSS
 - Verksamhetschef
 - *Mikronivå*
 - Medarbetare och chef på enhetsnivå
 - *Individnivå*
 - Patient, brukare och dess närstående
- Stöd för hygienläkare och –sjuksköterskor i arbetet med vårdgivarna

Svenskspråkig version av den figur som används i *Interim Practical manual supporting national implementation of the WHO Guidelines on Core Components of Infection Prevention and Control programmes* (World Health Organization 2017).

Kunskapsstöd vårdhygien

Här hittar du samlade kunskapsstöd för vårdhygien, som kan användas inom vård och omsorg i alla kommuner och regioner.

Vägledning för vårdhygieniskt arbete

Nationell arbetsgrupp för vårdhygien (NAG vårdhygien) har utarbetat en vägledning för vårdhygien. Vägledningen visar hur svensk vård och omsorg kan uppfylla de krav som berör det vårdhygieniska området i de befintliga författningar som rör hälso- och sjukvården och i delar även omsorgen.

Vägledning för vårdhygieniskt arbete bygger på WHO:s evidensbaserade åtgärder inom det vårdhygieniska området, relevanta författningar, SKR:s identifierade framgångsfaktorer för att förebygga vårdrelaterade infektioner och Socialstyrelsens beskrivning av en god hygienisk standard. Vägledningen beskriver förutsättningar och aktiviteter på de fyra nivåerna makro, meso, mikro och individ inom de åtta områden som WHO har identifierat som nödvändiga för ett framgångsrikt och långsiktigt vårdhygieniskt arbete.

 [Vägledning för vårdhygieniskt arbete \(PDF\)](#)

Samlade kunskapsstöd inom vårdhygien

Nedan finns länkar till samlade kunskapsstöd för vårdhygien. Urvalet utgår från en inventering som Folkhälsomyndigheten gjorde bland landets hygiensjuksköterskor och hygienläkare våren 2019. De tillfrågade fick ange vilka svenskspråkiga dokument och webbplatser de använde inom olika ämnesområden. Den nationella arbetsgruppen för vårdhygien (NAG Vårdhygien) har gjort en ytterligare revidering av det ursprungliga urvalet utifrån nationell relevans och innehållets aktualitet.

I listan framgår vilken organisation eller myndighet som står bakom respektive dokument. Det är den organisationen eller myndigheten som är ansvarig för dokumentets innehåll och kvalitet. Listan gör inte anspråk på att vara fullständig varken med avseende på ämnesområden eller dokument och webbsidor under varje område, men kommer att kompletteras och revideras fortlöpande.

Samlade kunskapsstöd inom vårdhygien	Ansvarig organisation
Arbetsmiljö	
<u>GUPEA: Luftvägsvirus vid arbetsplatser - Smittvägar, riskfaktorer och skyddsåtgärder</u>	Göteborgs Universitet
Byggnation	
<u>Boverkets byggregler (BFS 2011:6)</u>	Boverket

Kunskapsstöd

- Uppdraget: ”Utarbeta kunskapsunderlag om att förebygga smittspridning och VRI”
- Två tvärprofessionella arbetsgrupper har startat under 2022
 - **Förebygga vårdrelaterad pneumoni.** Sammanställande Anette Svensson, Växjö.
 - **Desinfektionsmedel och -metoder.** Sammanställande Jon Edman-Wallér, Borås.

Säkerställa vårdhygieniska aspekter och nationell harmonisering av de vårdhygieniska rekommendationerna i Vårdhandboken

- Arbetsgrupp är under uppstart
- Arbetsgruppens uppdrag är att
 - Faktagranska avsnitt i Vårdhandboken ur ett vårdhygieniskt perspektiv
 - Harmonisera vårdhygieniska termer, begrepp, benämningar och rekommendationer mellan Vårdhandbokens olika avsnitt
 - Harmonisera vårdhygieniska aspekter med vad som rekommenderas i kunskapsstöd framtagna inom regionernas nationella system för kunskapsstyrning

Två utestående frågor

- Vem är NAG Vårdhygiens uppdragsgivare?
 - Kunskapsstyrningens beredningsgrupp?
 - Regionernas hygienläkare och –sjuksköterskor?
 - Regionerna som huvudmän och/eller vårdgivare?
 -?
- Vem ska ta fram vårdhygieniska kunskapsstöd?

Vem ska ta fram nationella vårdhygieniska kunskapsstöd?

- **SVFH och SHLF**

- Medlemsstyrda önskemål och beslut
- Enkel process
- Redan framtagna dokument kan uppdateras
- Ingen officiell status hos regionerna

- **Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen**

- Hög trovärdighet
- Administrativt stöd finns hos myndigheten men experter hämtas i stor utsträckning från regionerna
- Accepteras av regioner och kommuner

- **NAG Vårdhygien**

- Administrativt stöd finns
- Regionerna har förbundit sig att avsätta resurser
- Regionerna har förbundit sig att följa och implementera